

Rozród głowacza białopłetwego (*Cottus gobio*) w warunkach kontrolowanych

Roman Kujawa, Przemysław Piech

Katedra Ichtiologii i Akwakultury, Wydział Bioinżynierii Zwierząt, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Jednym z mniej poznanych gatunków naszej ichtiofauny jest głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*). Powodem takiego stanu rzeczy jest jego skryty tryb życia. Na terenie Polski głowacz białopłetwy jest objęty częściową ochroną gatunkową. Ochrona głowacza nie opiera się tylko na zachowaniu jego siedlisk, ale również na opracowaniu metod rozrodu oraz przeprowadzeniu podchowu larw w zamkniętych obiegach wody w ramach tzw. akwakultury zachowawczej. Takie działania mogą znacząco przyczynić się do zachowania, a nawet zwiększenia populacji tego cennego składnika ichtiofauny naszych wód płynących. Opracowanie opisuje możliwość rozrodu głowacza białopłetwego w warunkach kontrolowanych bez stymulacji hormonalnej. Zastosowanie właściwej manipulacji temperaturą wody i warunkami środowiskowymi umożliwiło doprowadzenie dzikich tarłaków głowacza do rozrodu i uzyskanie larw. Czynnikiem mającym zasadniczy wpływ na powodzenie rozrodu jest zapewnienie rybom właściwego pokarmu w odpowiedniej ilości. Jest to szczególnie istotne, gdy ryby przez długi okres są przetrzymywane w warunkach kontrolowanych. Nie bez znaczenia było również dobranie odpowiedniego substratu do tarła (materiału, na którym zostanie złożona ikra) oraz dostosowanie odpowiednich warunków fizykochemicznych wody (temperatura, przepływ, natlenienie). Z przeprowadzonych obserwacji wynika, że temperatura wody jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na tempo dojrzewania głowacza białopłetwego do rozrodu. Nieznaczne podwyższenie temperatury wody w okresie poprzedzającym tarło działa stymulująco na tarlaki głowacza. Opisane doświadczenie doskonale wpisuje się w propagowany obecnie trend ochrony siedlisk ryb i zachowania ich bioróżnorodności. Nawet niewielkie ilości materiału zarybieniowego pozyskanego w przedstawiony sposób mogą wesprzeć zaniżające na wielu odcinkach rzek populacje głowacza białopłetwego.